

området – eksempelvis kapitalkravene og til at vurdere de finansielle virksomheders risikoprofil. Virksomhedernes størrelse og risikoprofil danner grundlag for, hvilke virksomheder der skal på inspektionsprogrammet.

I det følgende redegøres først for kreditinstitutområdet, dernæst fondsmæglerområdet og endelig forsikringsområdet.

Kreditinstitutområdet

På kreditinstitutområdet er de fleste sager, hvor et kreditinstitut har været i økonomiske problemer, hidtil kommet frem i forbindelse med en inspektion. Årsagen hertil er hovedsaglig, at vurderingen af et kreditinstituts udlån er vanskelig og ofte forbundet med relative betydelige elementer af skøn. Det er derfor først på inspektioner, at tilsynet har mulighed for at foretage en detaljeret vurdering af risikoen for tab på instituttets udlån og garantier. De løbende indberetninger giver således først og fremmest mulighed for at vurdere den enkelte virksomheds risikoprofil, men ikke at foretage en detaljeret vurdering af det enkelte kreditinstituts udlånsportefølje.

Kapitalkravene for et kreditinstitut er overordnet set, at den ansvarlige kapital skal udgøre 8 % af instituttets aktiver. Procenten er dog mindre for aktiver med ingen eller med en meget lille risiko. Mere teknisk kan kapitalkravet udtrykkes som 8 % af de »risikovægtede aktiver«.

I de sager, hvor et kreditinstitut har været i økonomiske problemer, har instituttet enten fået tilført kapital, er ophørt ved likvidation eller anden form for solvent ophør, er fusioneret eller er gået i betalingsstandsning og senere konkurs. Når et institut ikke overholder lovens kapitalkrav, skal Finanstilsynet fastsætte en frist, inden for hvilken den forskralede kapital skal være tilvejebragt. Hvis kapitalen ikke genoprettes inden for denne frist, skal Finanstilsynet inddrage selskabets tilladelse. Finanstilsynets opgave i forbindelse med nødlidende kreditinstitutter har endvidere været at vejlede om bank- og sparekasselovens regler og at påse, at instituttet efter eksempelvis en kapitaltilførsel opfylder lovens regler. Ved fusioner skal Finanstilsynet godkende fusionen, og ved konkurser har Finanstilsynets rolle været at indgive konkursbegæringen, såfremt instituttet ikke selv har indgivet denne.

Følgende selskaber på kreditinstitutområdet er inden for de sidste 10 år gået konkurs:

- Himmerlandsbanken A/S – 1993
- Fossbankin P/F, Ltd. – 1993

- Lindknud-Hovborg Andelskasse – 1994
- Benzon Bankier A/S – 1994
- Samson Bankieraktieselskab – 1995

I forbindelse med Himmerlandsbankens konkurs blev størstedelen af aktiver og gæld overtaget af et andet institut.

Finanstilsynet anmeldte betalingsstandsning for Fossbankin P/E, Ltd. Banken forsøgte rekonstruktion, hvilket ikke lykkedes, og den gik konkurs.

Finanstilsynet indgav konkursbegæring for Lindknud Hovborg Andelskasse, da andelskassen var insolvent. Inden da var det blevet foresøgt at overdrage andelskassen til et andet institut, hvilket ikke lykkedes.

Benzon Bankier A/S indgav selv konkursbegæring.

Ved Samson Bankieraktieselskab inddrog Finanstilsynet bankens tilladelse i medfør af den dagældende lov om visse kreditinstitutter. Selskabet anmeldte herefter betalingsstandsning for at undersøge mulighederne for rekonstruktion. Det lykkedes dog ikke, og selskabet indgav selv konkursbegæring.

Fondsmæglerområdet

På fondsmæglerområdet, hvor principperne for de løbende kapitalkrav er de samme som for kreditinstitutter, har nogle selskaber igennem de sidste 10 år været i økonomiske problemer, som i tre tilfælde er endt med konkurs.

På fondsmæglerområdet kan et selskabs økonomiske problemer blive løst på samme måde som på kreditinstitutområdet, dvs. ved kapitaltilførsel, ophør ved likvidation eller andet ophør, fusion eller betalingsstandsning og senere konkurs. Finanstilsynets opgaver på fondsmæglerområdet svarer i store træk til opgaverne på kreditinstitutområdet, når der ses bort fra, at fondsmæglerne ikke må foretage udlån. Finanstilsynet trækker på dette område i praksis først tilladelsen, når der foreligger dokumentation for, at selskabet har indgivet begæring om betalingsstandsning. Dette skyldes, at Finanstilsynet ikke har nogen beføjelser i forhold til et fondsmæglererselskab, når tilladelsen er inddraget. Lov om fondsmæglererselskaber indeholder ikke hjemmel til, at økonomi- og erhvervsministeren udnævner likvidatorer, eller at Finanstilsynet i tilfælde af konkurs kan pege på en eller flere kuratorer. Endelig kan tilsynet heller ikke deltage i skiftesamlinger, og tilsynet får ikke tilsendt udkast til regnskab. Der er således tale om en forskel i forhold til kreditinstitutområdet.